

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Маріупольський державний університет

МАГІСТЕРСЬКИЙ СТАРТАП «МІЙ НАСТУПНИЙ КРОК У ПРОФЕСІЇ»

*Методичні рекомендації
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»*

Київ — 2023

УДК 37.018.593:373.2](072)

M15

*Рекомендовано Вченою Радою
психолого-педагогічного факультету
Маріупольського державного університету
(протокол № 5 від 24.02.2023)*

Рецензенти:

Демидова Ю.О. – кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри дошкільної освіти Маріупольського державного університету

Івах С.М. — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка

Макаренко С. І.

M15 Магістерський стартап «Мій наступний крок у професії»: методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / С. І. Макаренко. - Київ : Маріупол. держ. ун-т, 2023. - 55 с.

Методичні рекомендації «Магістерський стартап «Мій наступний крок у професії» розроблено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на допомогу в підготовці третього (практичного) завдання білетів екзамену з «Основ управління в галузі дошкільної освіти».

У методичних рекомендаціях розкрито теоретичні засади стартапів та надано детальні методичні рекомендації щодо розробки й презентації магістерських стартапів за спеціальністю «Дошкільна освіта». Апробовано на кафедрі дошкільної освіти Маріупольського державного університету.

Матеріали можуть бути використані також в якості індивідуального навчально-дослідного завдання із зазначеної навчальної дисципліни або для підсумкової атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти — комплексного кваліфікаційного екзамену з «Основ організації дошкільної освіти».

УДК 37.018.593:373.2](072)

© МДУ, 2023

© С. І. Макаренко, 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
I. СИЛАБУС ЕКЗАМЕНУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»	9
Мета та завдання екзамену	9
Зміст навчальної дисципліни	10
Перелік програмних питань з дисципліни	19
Система оцінювання відповідей здобувачів	21
II. StartUp — АБО ЯК БУДУВАТИ МАЙБУТНЄ	22
1. ЩО ТАКЕ StartUp?	22
Освітній стартап	23
Стадії розвитку стартапу	25
Рекомендовані джерела інформації	30
2. ПРЕЗЕНТУВАННЯ СТАРТАПУ	33
Пітчінг	34
Пітч-дек стартапу	35
Рекомендовані джерела інформації	36
III. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОГО СТАРТАПУ «МІЙ НАСТУПНИЙ КРОК У ПРОФЕСІЇ»	38
Мета і завдання магістерського стартапу	38
Пітчінг магістерського стартапу	39
Структурні компоненти магістерського стартапу	40
Критерії оцінювання	44
Рекомендовані джерела інформації	45
Feedback-анкета «Чи корисним став для вас стартап?»	48
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	50

ПЕРЕДМОВА

Давно пішли в минуле ті часи, коли виключним призначенням жінки було вправне ведення домашнього господарства та виховання дітей. Сучасна жінка до того ж активно реалізує себе у професії — працює за трудовою угодою або займається власним бізнесом. І при цьому має лишатися душевно теплою, м'якою й жіночною, чарівною та загадковою, гнучкою — та професійно грамотною, успішною.

Як поєднати успіх у професії з власною унікальністю, жіночністю, щастям і досягти гармонії? Відповідь — обрана професія має бути улюбленою!

Стандартом вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» провідною інтегральною компетентністю випускника визначено здатність компетентно розв'язувати складні завдання та проблеми організації освітнього процесу в системі дошкільної освіти, здійснювати інновації в ситуаціях невизначеності умов і вимог.

Із реалізації зазначеного, під час навчання здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти опановують ролі мами, педагога, психолога, дитячого лікаря, логопеда тощо. А на другому (магістерському) рівні вищої освіти — ролі вихователя-методиста та директора закладу дошкільної освіти (ЗДО), гувернера і керівника приватного дошкільного закладу, консультанта з дошкільної освіти Центру професійного розвитку педагогічних працівників та спеціаліста з дошкільної освіти органу управління освітою громади. Головне — самому студентові визначитися із власними схильностями й інтересами, своїм призначенням і місцем у професії, та йти до поставленої мети.

Для цього з самого початку навчання, під час вивчення дисциплін «Вступ до спеціальності», «Основи педагогічної майстерності», «Актуальні проблеми організації освітнього процесу у ЗДО», «Основи управління в галузі дошкільної освіти», «Теорія і методика формування управлінської культури керівника ЗДО», «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами» й

інших, зі здобувачами освіти обговорюються питання побудови їхньої індивідуальної траєкторії професійного розвитку та кар'єри, ролі самоменеджменту на шляху її реалізації.

Так поступово здобувачі освіти, які ще не встигли розпочати власну педагогічну діяльність під час навчання, оцінюють свої особистісні якості, вподобання, здібності та починають краще розуміти, який напрямок у спеціальності їх найбільше приваблює. Ті ж, хто вже має досвід роботи в дошкільній освіті, формулюють власні кар'єрні цінності й цілі. Проводять аудит навичок і професійних знань, визначають свої сильні сторони. Мають можливість оцінити власні ресурси й без поспіху розробити персональний кар'єрний трек, щоб почуватися впевнено на шляху кар'єрного зростання.

Найбільше актуалізується зазначене на другому (магістерському) рівні вищої освіти, коли настає час вирішувати: Що далі? Чим я реально хочу й можу займатися у професії? На якій посаді? Яку користь хочу й можу принести, який зробити внесок в улюблену справу розвитку сучасної якісної дошкільної освіти?

Якщо хочу стати вихователем, асистентом вихователя, логопедом — то яким? Що інноваційного зроблю для розвитку «Дитсадка майбутнього», у якому працюю? А чи відкрию свою власну приватну супер-сучасну групу, студію (у т.ч. онлайн) тощо? Чи я готова обійняти посаду вихователя-методиста закладу дошкільної освіти та підняти якість, інноваційність освітнього процесу в закладі на більш високий, сучасний рівень «Дитсадка майбутнього», запровадити нові форми роботи з дітьми та їхніми батьками? А чи відчуваю в собі сили очолити дошкільний заклад (державний чи приватний? якого виду, типу, з яким режимом функціонування?) і спрямувати діяльність його команди на відновлення, осучаснення діяльності ЗДО на всіх рівнях (щодо матеріально-технічної бази й безпеки, фінансування, організації харчування та медичного супроводу, співпраці з громадськістю тощо), перетворення його на «Дитсадок майбутнього»? Чи ще щось таке, чого до сих пір не було, або що тільки-но починає з'являтися та розвиватися?

Вирішення зазначених питань майбутніми випускниками особливо актуальне саме зараз, коли російська загарбницька війна поставила під загрозу щасливе дитинство та функціонування дошкільної освіти в Україні й, зокрема, на нашій рідній Донеччині. Нищатьса дитсадки, більшість містян евакуювалися й вивезли дітей. Саме зараз наші маленькі співвітчизники потребують ще більшої психолого-педагогічної підтримки й супроводу, більшої соціалізації та збереження дитинства, нерідко — в онлайн-форматі. А після закінчення війни, у повоєнний період не менш важливою буде місія майбутніх магістрів з дошкільної освіти щодо відбудови, відновлення роботи вцілілих дитсадків та керування побудовою й організацією роботи нових.

Підготовка майбутніх організаторів дошкільної освіти до реалізації зазначених завдань спонукає вищу школу до пошуку нових освітніх моделей, інноваційних технологій практико-орієнтованого навчання, заснованого на дослідженнях, орієнтованого на підвищення мотивації студентів до набуття та продукування нових знань, розв'язання проблем, на розвиток критичного мислення, медіаграмотності, креативності, конкурентоспроможності й лідерства.

Однією з таких інноваційних технологій, яка допомагає здобувачам вищої освіти більш ґрунтовно й детально обдумати поставлені питання, узагальнити й деталізувати відповіді на них, скласти візію, розробити модель та дорожню карту її реалізації, є технологія стартапів.

Методичні рекомендації «Магістерський стартап «Мій наступний крок у професії» розроблено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на допомогу в підготовці третього (практичного) завдання білетів екзамену з навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти». Апробовано на кафедрі дошкільної освіти Маріупольського державного університету.

«Методичні рекомендації» містять силабус екзамену з

навчальної дисципліни, ємну теоретичну довідку щодо сутності й особливостей стартапів, детальні методичні рекомендації щодо розробки та презентації магістерського стартапу «Мій наступний крок у професії» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта».

Зокрема, перший розділ «Методичних рекомендацій» містить силабус екзамену з «Основ управління в галузі дошкільної освіти», що розкриває його мету, завдання, зміст навчальної дисципліни, перелік програмних питань та систему оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти. Доцільність силабусу у «Методичних рекомендаціях» обумовлена необхідністю якомога ширшого використання у магістерському стартапі матеріалів навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти».

Другий розділ «Методичних рекомендацій» розкриває теоретичні засади StartUp та освітніх стартапів, детально характеризує стадії розвитку стартапів (посівну стадію (*seed stage*), стадію запуску (*startup stage*), стадію зростання (*growth stage*), стадію розширення (*expansion stage*), стадію «виходу» (*exit stage*) та рекомендує текстові й відеоджерела для поглиблення знань з даного питання.

Наголошено на необхідності для засновників стартапів вміти презентувати свій проєкт та мати заготовлені презентаційні матеріали. Розкрито складові презентування (пітчінгу) стартапу: *public speaking* (техніка виступу: емоції, голос, жести, рухи тощо) та пітч-дек (презентаційні матеріали: слайди, контент, візуалізація). Для кращого розуміння рекомендовано приклади пітчів.

Третій розділ містить детальні методичні рекомендації щодо виконання магістерського стартапу «Мій наступний крок у професії» за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта». Визначено мету і завдання стартапу, спосіб вибору його теми, вимоги до пітчінгу. Надано детальні рекомендації щодо формування змісту структурних компонентів магістерського стартапу (інтро, проблема, ідея, продукт, ресурси тощо). Запропоновано

проаналізувати роль навчання в МДУ для створення, запуску та подальшого розвитку стартапу.

Критерії оцінювання захисту стартапу мають вигляд табличного формуляру, де за бальною системою окремо оцінюються зміст стартапу, пітчінг та пітч-дек.

Також у «Методичних рекомендаціях» вміщено Feedback-анкету «Чи корисним став для вас стартап?», спрямовану не лише на рефлексію та самооцінювання здобувачами вищої освіти ступеню реалізації Робочої програми навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти», а й на аналіз доцільності й ефективності використання нового, інноваційного формату третього (практичного) завдання білетів екзамену з дисципліни — магістерського стартапу «Мій наступний крок у професії».

Визначено рекомендовані для розробки стартапу джерела інформації (основні, додаткові, нормативні).

З огляду на актуальність проблеми осучаснення форм і методів вищої освіти на засадах студентоцентрованого підходу, практичну значущість представленого матеріалу, «Магістерський стартап «Мій наступний крок у професії»: методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» можуть бути впроваджені у практику викладання в якості екзамену або індивідуального навчально-дослідного завдання з навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти», а також підсумкової атестації — практичного завдання комплексного кваліфікаційного екзамену з «Основ організації дошкільної освіти».

Розділ I

СИЛАБУС ЕКЗАМЕНУ з навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти»

Програма екзамену з навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» складена на виконання Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, Освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» та Робочої програми навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти».

Мета екзамену — встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам робочої програми з навчальної дисципліни, освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», стандартів вищої освіти.

Завдання екзамену:

1. Оцінка засвоєння здобувачами навчального матеріалу, набутих професійних знань, умінь та фахових компетентностей, передбачених робочою програмою.

2. Перевірка рівня оволодіння теоретичними знаннями основ управління в галузі дошкільної освіти України.

3. Перевірка науково-теоретичної та практичної підготовки до застосування отриманих знань і вмінь у практиці організації діяльності закладу дошкільної освіти відповідно до сучасних вимог.

4. Перевірка фахової компетентності за основними напрямками функціонування дошкільного закладу; здатності компетентно розв'язувати складні завдання та проблеми організації освітнього процесу в системі дошкільної освіти, здійснювати інновації в ситуаціях невизначеності умов і вимог.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Частина I

Теоретичні основи управління в галузі дошкільної освіти. Основи документообігу у ЗДО

Організаційно-правові засади управління системою дошкільної освіти в Україні

Система управління дошкільною освітою в Україні. Поняття «дошкільна освіта», «система дошкільної освіти». Організаційна структура та завдання органів управління дошкільною освітою у країні, області, територіальній громаді (місті, районі) — розмежування повноважень. Органи громадського самоврядування та державно-громадського управління у сфері дошкільної освіти, їх повноваження згідно чинного законодавства про освіту.

Законодавча база управління дошкільною освітою в Україні. Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Положення про заклад дошкільної освіти» та ін. – про мету, завдання, державну політику в галузі дошкільної освіти, систему дошкільної освіти та управління нею.

Різноманітність форм здобуття дошкільної освіти в Україні. Заклади дошкільної освіти та їх повноваження: правовий статус (державний, комунальний, приватний, корпоративний), типи (ясла, ясла-садок, дитячий садок, ясла-садок компенсуючого типу та ін.), принципи комплектування вікових груп (одновікові, різновікові, родинні, інклюзивні, спеціальні тощо) та режими перебування дітей (цілодобовий, різнотривалий, короткотривалий та ін.). «Положення про заклад дошкільної освіти».

Забезпечення якості дошкільної освіти

Система забезпечення якості дошкільної освіти в Україні. Поняття якості освіти. Рівні забезпечення якості дошкільної освіти. Система забезпечення якості дошкільної освіти в Україні: Державна служба якості освіти України та обласні управління якості освіти,

особливості їх діяльності. Система зовнішнього забезпечення якості дошкільної освіти: інституційний аудит, моніторинг якості освіти та громадська акредитація як види системи зовнішнього забезпечення якості освіти. Система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості дошкільної освіти у ЗДО. Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗДО: поняття, ключові аспекти, етапи формування. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ЗДО. Самооцінювання діяльності дошкільного закладу як важливий складник внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ньому.

Теоретичні засади менеджменту в управлінні закладом дошкільної освіти

Сутність поняття «управління». Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент», співвідношення між ними. Мета і завдання управління ЗДО. Закономірності та принципи управління. Функції керівника закладу дошкільної освіти. Методи управління ЗДО та їх класифікація.

Управління закладом дошкільної освіти. Рівні управління, горизонтальний і вертикальний поділ управлінської праці. Характеристика системи управління у ЗДО — організаційна структура, функції та завдання адміністративної служби. Функції управління дошкільним закладом — загальні та спеціальні.

Директор у системі управління ЗДО. Директор у системі управління ЗДО: кваліфікаційна характеристика згідно Професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»; функції, права і посадові обов'язки згідно Статуту дошкільного закладу. Керівництво організаційно-педагогічною, адміністративно-господарською роботою у ЗДО. Призначення на посаду директора ЗДО — конкурс, контракт.

Теоретичні засади й основні поняття діловодства

Особливості організації діловодства у ЗДО за новими умовами та стандартами. Ключові поняття «документ», «діловодство», класифікація документів у ЗДО (установчі та організаційні, з особового складу (кадрові), розпорядчі та ін.).

Нормативні документи, що забезпечують діловодство в закладі дошкільної освіти. Інструкція з діловодства у ЗДО — основний документ, що регламентує ведення документації в закладі. Обов'язковий склад документів у ЗДО відповідно до «Інструкції з діловодства у ЗДО», оприлюднення документів на сайті закладу.

Вимоги до створення та оформлення документів (Мова документів. Поняття «бланк». Реквізити документів дошкільного закладу (постійні та змінні), вимоги до їх оформлення. Право на створення, підписання, погодження, затвердження документів). Відповідальність керівника за організацію діловодства в закладі освіти.

Установчі та організаційні документи ЗДО. Поняття «установчі», «організаційні» документи. Статут дошкільного закладу. Ліцензія на провадження освітньої діяльності. Стратегія розвитку ЗДО. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ЗДО. Освітня програма. Річний план роботи ЗДО.

Ліцензія на провадження освітньої діяльності. Умови і порядок створення та державної реєстрації, ліцензування освітньої діяльності, ліквідації (припинення діяльності) чи реорганізації ЗДО як юридичної особи.

Статут дошкільного закладу. Статут ЗДО: поняття, структура (Загальні положення; Комплектування ЗДО; Режим роботи дошкільного закладу; Організація навчально-виховного процесу у дошкільному закладі; Організація харчування дітей у дошкільному закладі; Медичне обслуговування дітей у дошкільному закладі; Учасники навчально-виховного процесу; Управління дошкільним закладом; Майно дошкільного закладу; Фінансово-господарська діяльність дошкільного закладу; Контроль за діяльністю

дошкільного закладу). Порядок розробки та оформлення. Оновлення Статуту ЗДО.

Стратегія розвитку ЗДО. Структурні компоненти Стратегії та їх зміст. Процедура розробки, затвердження й реалізації Стратегії ЗДО. Роль SWOT-аналізу діяльності ЗДО у побудові Стратегії. Як оцінити Стратегію ЗДО?

Кадрова політика у ЗДО та її відображення в документах. Кадрова політика у ЗДО: поняття, мета, завдання, управління нею та відображення в документах: Штатний розпис, посадові та робочі інструкції всіх категорій працівників, Колективний договір, Правила внутрішнього розпорядку та інші.

Штатний розпис ЗДО. Поняття «Штатний розпис», його форма та зміст. Штатні нормативи для ЗДО. Порядок складання та внесення змін до Штатного розпису ЗДО.

Правила внутрішнього розпорядку. Поняття, структура, оформлення Правил внутрішнього розпорядку ЗДО. Порядок ознайомлення новопризначених працівників. Оприлюднення Правил внутрішнього розпорядку у ЗДО.

Посадові та робочі інструкції всіх категорій працівників ЗДО. Поняття, різниці між посадовими та робочими інструкціями. Інструкція керівника ЗДО: складання, затвердження, ознайомлення та контроль виконання. Інструкції інших працівників ЗДО: структура, порядок розробки, затвердження, ознайомлення та контроль виконання.

Документи з особового складу ЗДО. Документи з особового складу та їх види: заяви (про прийом на роботу, переведення на іншу посаду, звільнення працівників або інші), резюме, автобіографія, контракт (трудова угода) про наймання працівників, наказ із особового складу, характеристика, особовий листок, особова картка тощо. Поняття «трудова книжка», вимоги до оформлення і зберігання. Витяг із трудової книжки. Поняття «особова справа», зміст, порядок розташування документів в особовій справі, вимоги до оформлення і зберігання у ЗДО. Документування підвищення

кваліфікації, атестації, сертифікації педагогічних працівників ЗДО як фактору оптимізації їхньої компетентності.

Розпорядчі документи ЗДО та їх види. Розпорядчі документи та їх види: постанова, ухвала, розпорядження, наказ, витяг з наказу, вказівка. Поняття «наказ» та «розпорядження». Класифікація та вимоги до складання наказів різних видів, витягів з наказів. Книга наказів ЗДО та вимоги до її оформлення, ведення і зберігання.

Документообіг у ЗДО, побудова системи електронного документообігу. Документообіг у закладі дошкільної освіти: реєстрація, облік, використання та зберігання, вилучення для знищення документів. Побудова системи електронного документообігу. Мета класифікації документів у «Номенклатурі справ ЗДО», її функції та правила складання. Архівування документаційного фонду ЗДО та користування ним. Відповідальність за формування та зберігання документації у ЗДО. Посадові обов'язки діловода. Контроль за виконанням документів у ЗДО.

Частина II

Фінансово-господарська діяльність ЗДО

Матеріально-технічна база ЗДО

Матеріально-технічне забезпечення діяльності закладу дошкільної освіти. Сутність та структура матеріально-технічної бази ЗДО. Вимоги до території ЗДО: озеленення ділянок, групові майданчики, спортивно-ігрова зона, господарська зона, прибирання територій. Нормативи та вимоги щодо формування матеріально-технічної бази дошкільного закладу: правильність розміщення вікових груп, обладнання харчоблоку, пральної кімнати та інших господарських приміщень. Забезпечення інвентарем. Контроль за станом систем опалення, освітлення (природного та штучного) та вентиляції. Дотримання санітарно-гігієнічних вимог щодо місткості, граничної наповнюваності груп, вимог до будівельного та оздоблювального матеріалу, до організації ефективного та

безпечного розвивального предметно-ігрового середовища. Державні санітарні правила і норми безпеки щодо іграшок та ігор для здоров'я дітей.

Контроль за раціональним використанням та збереженням майна. Інвентаризаційний облік у ЗДО. Процедура списання основних засобів та необігових активів у закладі освіти.

Створення інклюзивного освітнього середовища у ЗДО. Поняття «інклюзивне освітнє середовище» та його основні компоненти, зміст фізичного інклюзивного середовища. Інструктивно-методичні листи МОН України («Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти», «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2020/2021 (2022/2023) навчальному році») щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти, універсального дизайну та розумного пристосування. Сенсорна кімната. Завдання управлінської служби щодо створення інклюзивного освітнього середовища у ЗДО.

Фінансування ЗДО

Бюджетне фінансування ЗДО. Бюджет як основне джерело фінансування ЗДО. Кошторис доходів та видатків дошкільного закладу як основний планово-фінансовий документ: структура, принципи розрахунку та фінансування. Робота бухгалтерії. Співпраця керівника ЗДО з різними категоріями працівників, відповідальних у закладі за виконання фінансово-господарської діяльності. Колегіальне вирішення питань планування бюджету та раціонального використання коштів. Забезпечення прозорості та ефективності розподілу й використання коштів ЗДО.

Фінансова автономія ЗДО: переваги й недоліки фінансової самостійності. Сутність фінансової автономії ЗДО, її переваги та недоліки. Варіанти організації роботи бухгалтерської служби (централізована бухгалтерія; введення штатної одиниці бухгалтера; користування послугами фахівця з бухгалтерського обліку,

zareєстрованого як підприємець) та її функції у ЗДО. Алгоритм переходу ЗДО до фінансової автономії.

Позабюджетне фінансування ЗДО. Позабюджетне фінансування ЗДО як залучення додаткових джерел фінансування закладу: плата за додаткові освітні послуги, благодійні внески, дарунки, кошти для виконання окремих доручень, плата за оренду майна, гранти, фандрайзинг (*fundraising*). Спеціальний фонд ЗДО. Статут ЗДО та Положення про надання додаткових платних послуг у ЗДО — основні документи, що регулюють позабюджетне фінансування.

Організація збереження та зміцнення здоров'я у ЗДО

Медичний супровід дітей у ЗДО. Державні документи про медичне обслуговування дітей у ЗДО. Санітарно-гігієнічний режим у дошкільних закладах. Лікувально-профілактичні, оздоровчі, медико-санітарні та санітарно-просвітницькі заходи.

Обов'язки медичних працівників ЗДО. Обов'язки медичних працівників ЗДО. Медичний кабінет у ЗДО — відповідно до «Переліку оснащення медичного кабінету дошкільного навчального закладу». Медико-педагогічний контроль за організацією освітнього процесу у ЗДО. Проведення літніх оздоровчих заходів. Додаткові медичні послуги у ЗДО.

Організація харчування дітей у ЗДО. Санітарно-гігієнічні вимоги щодо норм харчування дітей раннього і дошкільного віку, натурального набору продуктів, режиму харчування та організації харчування у ЗДО. Порядок організації харчування дітей у закладах дошкільної освіти: способи організації, режим харчування, забезпечення наукових підходів до складання меню на основі картотеки страв, технологічних карток приготування страв. Добові проби страв та вимоги до їх збирання та збереження. Роль керівника в організації харчування дітей у ЗДО.

Забезпечення ЗДО харчовими продуктами. Обсяг та частота завою продуктів у ЗДО. Бракераж продуктів. Вимоги зберігання

продуктів харчування і продовольчої сировини. Контроль за роботою комори, харчоблоку та організацією харчування дітей раннього і дошкільного віку у ЗДО з боку адміністрації, батьків та інших інстанцій.

Система управління безпечністю харчових продуктів НАССР у ЗДО. Вимоги до безпеки, якості, умов зберігання й реалізації продуктів харчування та продовольчої сировини — за системою управління безпечністю харчових продуктів НАССР.

Створення безпечних умов функціонування ЗДО

Безпека життєдіяльності у ЗДО. Нормативні документи, що визначають створення безпечних умов для виховання та навчання дітей у ЗДО. Інструкція з організації життя і здоров'я дітей у ЗДО. Дотримання санітарно-гігієнічних вимог. Організація роботи ЗДО під час карантину. Запобігання булінгу, мобінгу у ЗДО.

Забезпечення безпеки функціонування ЗДО в умовах воєнного стану. Інструктивно-методичні листи МОН України («Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні» з додатками, «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році», «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану» та ін.) щодо організації діяльності ЗДО, забезпечення безпеки вихованців та їх психолого-педагогічного супроводу під час освітнього процесу у період дії воєнного стану та надзвичайної ситуації.

Охорона праці у ЗДО. Законодавство України про охорону праці. Типові правила внутрішнього трудового розпорядку, Колективний договір (угода) дошкільного закладу — про заходи щодо охорони праці, захисту прав і соціальних інтересів його працівників. Система роботи з охорони праці у ЗДО. Організаційні та методичні заходи.

Порядок розслідування нещасних випадків у ЗДО. Організація адміністративного контролю з безпеки діяльності ЗДО:

за станом приміщень, обладнання та інвентарю; за дотриманням інструкцій з безпеки діяльності; аналіз документації з охорони праці. Порядок розслідування нещасних випадків у ЗДО.

Організація пожежної та техногенної безпеки у ЗДО. Закон України «Про пожежну безпеку». Правила пожежної та техногенної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України. Державний нагляд (контроль) у сфері пожежної та техногенної безпеки.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Орієнтовний зміст першого питання (до ч. І)

1. Система управління дошкільною освітою в Україні — організаційна структура, органи управління, їх завдання та розмежування повноважень.
2. Законодавча база управління дошкільною освітою в Україні — основні державні нормативно-правові документи про мету, завдання, державну політику та управління в галузі.
3. Різноманітність форм здобуття дошкільної освіти в Україні — за правовим статусом, типами, принципами комплектування вікових груп та режимами перебування дітей.
4. Система забезпечення якості дошкільної освіти в Україні.
5. Внутрішня система забезпечення якості дошкільної освіти у ЗДО.
6. Сутність поняття «управління». Функції керівника. Методи управління ЗДО та їх класифікація.
7. Управління закладом дошкільної освіти. Директор у системі управління ЗДО.
8. Особливості організації діловодства у ЗДО за новими умовами та стандартами.
9. Установчі та організаційні документи ЗДО. Ліцензія на провадження освітньої діяльності.
10. Установчі та організаційні документи ЗДО. Статут дошкільного закладу.
11. Установчі та організаційні документи ЗДО. Стратегія розвитку ЗДО.
12. Кадрова політика у ЗДО та її відображення в документах. Штатний розпис ЗДО. Правила внутрішнього розпорядку. Посадові та робочі інструкції всіх категорій працівників ЗДО.
13. Документи з особового складу ЗДО: заява, автобіографія, резюме, контракт, трудова книжка, особова справа працівника.
14. Розпорядчі документи ЗДО та їх види. Поняття «наказ», класифікація та вимоги до складання наказів різних видів, витягів з наказів. Книга наказів ЗДО.

15. Документообіг у ЗДО, побудова системи електронного документообігу.

Орієнтовний зміст другого питання (до ч. II)

1. Матеріально-технічне забезпечення діяльності закладу дошкільної освіти.
2. Створення інклюзивного освітнього середовища у ЗДО.
3. Бюджетне фінансування ЗДО.
4. Фінансова автономія закладу дошкільної освіти: переваги й недоліки фінансової самостійності.
5. Позабюджетне фінансування ЗДО.
6. Медичний супровід дітей у закладі дошкільної освіти.
7. Обов'язки медичних працівників ЗДО.
8. Організація харчування дітей у закладі дошкільної освіти.
9. Забезпечення ЗДО харчовими продуктами.
10. Система управління безпечністю харчових продуктів НАССР у ЗДО.
11. Безпека життєдіяльності у ЗДО.
12. Забезпечення безпеки функціонування ЗДО в умовах воєнного стану.
13. Охорона праці у ЗДО.
14. Порядок розслідування нещасних випадків у ЗДО.
15. Організація пожежної та техногенної безпеки у ЗДО.

Зміст третього практичного питання

Передбачає створення та презентацію власного віртуального стартапу (*методичні рекомендації додаються*).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ

Результати екзамену з навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти» оцінюються за 50-бальною шкалою та розраховуються як сума балів за відповіді на питання:

- відповіді на перші два питання оцінюються по **15 балів**;
- виконання практичного завдання оцінюється в **20 балів**.

Розділ II

StartUp — АБО ЯК БУДУВАТИ МАЙБУТНЄ

1. ЩО ТАКЕ StartUp?

Стартап (англ. *startup*) — нещодавно створена компанія (можливо, ще не зареєстрована офіційно, але планує стати офіційною), що будує свій бізнес на основі інновацій або інноваційних технологій, не вийшла на ринок або почала на нього виходити і володіє обмеженими ресурсами (Вікіпедія).

Вперше термін «стартап» почав використовуватися журналами «*Forbes*» у серпні 1976 року і «*Business Week*» у вересні 1977 року для позначення компаній з короткою історією діяльності. Творець методики розвитку клієнтів американський підприємець С. Бланк визначив стартапи як тимчасові організації (маленькі компанії або команди засновників), що існують для пошуку власних прибуткових бізнес-моделей та намагаються реалізувати якусь бізнес-ідею. Автор книги «Ощадливий стартап» Е. Ріс зазначив, що стартапом може бути названа організація, що створює новий продукт або послугу в умовах високої невизначеності. При цьому стартап не є маленькою версією великої компанії – це є її інша, більш рання стадія.

Сьогодні в науковій літературі існують різні визначення стартапу. Переважна більшість дослідників характеризує стартап як бізнес-компанію, яка знаходить ідею і з цієї ідеї створює бізнес, що можна монетизувати. На основі зазначеного виділяють **чотири головні характеристики стартапу**:

1) Інноваційність. Стартап обов'язково повинен мати інноваційну складову, щоб успішно конкурувати на ринку. Інновація може бути не обов'язково технологічною, а, наприклад, в бізнес-моделі чи маркетингу. Це те, що дозволить стартапу більш ефективно конкурувати на ринку.

2) Постійна невизначеність, відсутність стабільності, великий ризик бути зруйнованим на ранній стадії розвитку.

3) Масштабованість — як здатність швидко, без великої кількості ресурсів виходити на нові ринки. Є однією з ключових характеристик стартапу.

4) Тимчасовість. Успішний стартап на якомусь етапі перетворюється на компанію, бізнес (тобто перестає бути стартапом у класичному розумінні).

Отже, однією з головних умов створення стартапу є наявність певної інновації, наприклад, заснованої на новій технології, новації; або адаптованого рішення, якого до цього моменту не було на локальному ринку. Тож поняття «стартап» розуміємо як **бізнес-продукт, що розв'язує певну проблему інноваційним технологічним способом.**

Інновації, на основі яких будують свій бізнес стартапи, можуть бути як глобальними (тобто бути інноваціями у всьому світі), так і локальними (тобто, бути інновацією в окремо взятій країні, але при цьому в інших країнах ця технологія вже не є інноваційною).

Сучасні стартапи стають усе більш різноманітними, зокрема прикладами успішних стартап-компаній є Google (була заснована двома студентами Стенфордського університету), Apple, PayPal, TaskLe та багато інших.

ОСВІТНІЙ СТАРТАП

Освітній стартап спрямовується на розробку та реалізацію у педагогічному процесі принципово нового інтелектуального продукту. Наразі освіта як галузь неприбуткова й дотаційна не є актуальною темою стартапів та потребує посилення.

По-перше, з метою зміцнення «трикутника знань» (освіта, бізнес, виробництво) — що вимагає посилення саме освітнього складника сучасних стартапів, розроблення механізмів підготовки та підтримки стартаперів.

Вагомий досвід запровадження стартапів у вищій школі

(зокрема в якості випускних робіт студентів) мають країни, де велика увага приділяється розвитку інновацій та підприємництва — Великобританія, Німеччина, США та інші. Для українських університетів магістерський стартап є новим явищем, яке поступово починає використовуватися переважно на економічних, управлінських, інженерних спеціальностях.

Досвід Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Національного університету «Львівська політехніка», Київського університету імені Бориса Грінченка, мережі академічних бізнес-інкубаторів YEP закладів вищої освіти України; наукові публікації Л. Андрєєвої, І. Афанасьєва, А. Двоєглазова, Р. Іскандаряна, Т. Котяй, О. Листопад, О. Мандич, М. Михайлова, М. Нетреби, Д. Штихна та інших дослідників переконливо доводять, що підсумкова атестація випускників у формі захисту стартапів відкриває широкі можливості для формування інноваційного середовища ЗВО. Зокрема, випускники демонструють реальний рівень кваліфікації, набутий за час навчання в університеті, та його практичне втілення в генерування та розробку власних інноваційних ідей.

Наприклад, цікавими й ефективними є освітні стартапи, розроблені здобувачами вищої та професійної освіти («Вироби з міцелію для оздоблення інтер'єру», «Виробництво біогазу», «Мала ГЕС», «Розумний будинок» та ін.). Не менш цікавими є стартапи, що поступово з'являються у здобувачів середньої освіти («Екологічні миючі засоби», «Сортуємо сміття — отримуємо прибуток», «Відходи — у доходи» та ін.).

По-друге, у контексті реформування сучасної освіти саме стартапи активізуватимуть запровадження та подальший розвиток освітніх інновацій. Зокрема, ідея створення та захисту стартапів випускниками другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» є мало розробленою, проте перспективною, оскільки забезпечує реалізацію компетентнісного та практико-орієнтованого підходів у вищій освіті, поєднуючи отримані

теоретичні знання з уміннями їх ефективного використання; сприяє отриманню студентами неоціненого досвіду, що допоможе визначити подальший шлях у професії, підвищити рівень конкурентоспроможності на цьому шляху та зрозуміти власну стратегію досягнення успіху.

СТАДІЇ РОЗВИТКУ СТАРТАПУ

Універсального підходу до опису розвитку стартапу не існує. Стадії його розвитку іноді порівнюються з життям рослини: насіння саджають і поливають, воно випускає стебло з листям, розвивається і з'являється квітка. Квітка — символ зрілості рослини, а щодо стартапу це означає, що він переріс у стабільну справу, бізнес. Проте жоден стартап не схожий на інший, як не схожі одна на одну рослини. Стартап може виявитися колоском пшениці, а може — могутнім дубом. Все залежить від організаторів. Головне — виростити його сильним та стійким.

Найчастіше дослідниками згадується скорочена класифікація стадій розвитку стартапів, згідно з якою стартап проходить у своєму розвитку 5 стадій:

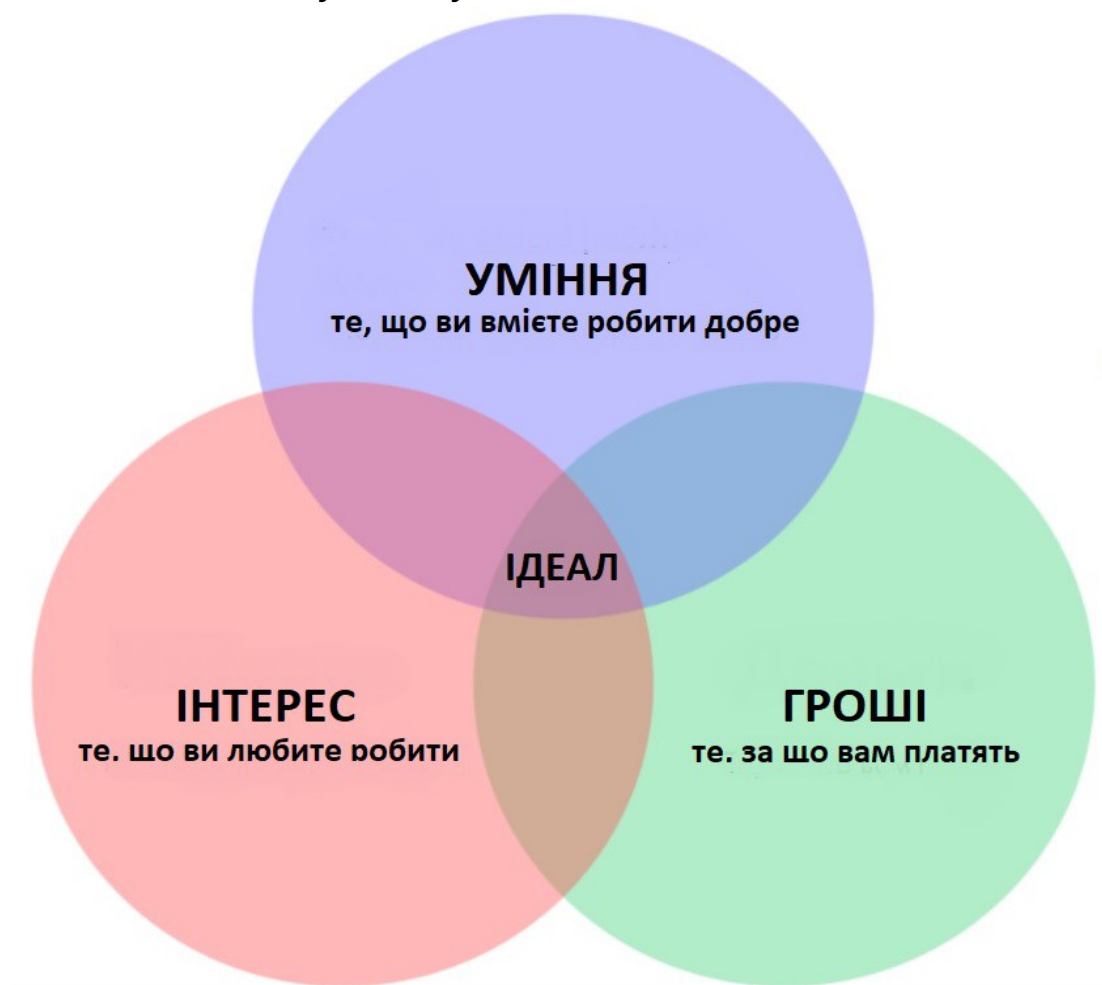
1. посівну стадію (*seed stage*)
2. стадію запуску (*startup stage*)
3. стадію зростання (*growth stage*)
4. стадію розширення (*expansion stage*)
5. стадію «виходу» (*exit stage*)

Розглянемо їх більш детально.

1. Посівна стадія (seed stage).

Головний аспект у створенні стартапу — визначити для себе ідеальну точку перетину між власними уміннями, інтересами і тим, що потрібно клієнтам, за що вони заплатять вам гроші. Тож візьміть аркуш паперу та ручку й не зупиняйтеся, доки не дасте відповіді на наступні питання.

Пристрасть. Який конкретний напрямок, вид діяльності ви оберете для свого стартапу? Чим ви любите займатися найбільше? Що захоплює вас і не дає заснути? Що дасть вам відчуття задоволеності в майбутньому?

Складіть список захоплень та переходьте до наступного пункту.

Проблема та ідея стартапу. Щоб обрати зі складеного списку один найбільш актуальний напрямок, визначити в ньому головну проблему та ідею її вирішення за допомогою стартапу, слід відповісти собі «так» чи «ні» на такі питання:

№	Будь ласка, дайте відповідь на питання і вирішіть, чи ви будете продовжувати працювати над своєю ідеєю	Так	Ні
1	Я часто думаю про вирішення цієї проблеми — на прогулянці, коли п'ю каву, у спортзалі та ін.		
2	Я би працював/ла над вирішенням цієї проблеми,		

	навіть якби мав/мала фул-тайм навантаження		
3	Мої 5 друзів думають, що мені варто взятися за вирішення цієї проблеми		
4	Я би з гордістю говорив/ла своїм друзям, що працюю над рішенням цієї проблеми		
5	Я хочу витратити наступні 5 років на дослідження/розв'язання цієї проблеми		
6	Я хочу стати професіоналом у цій галузі		
7	Це моя найбільша проблема зараз		
8	Я маю достатньо досвіду, щоб вирішити цю проблему		
	Усього:		

Якщо відповідей «так» більше, ніж «ні» — це є знаком того, що проблема, ідея дійсно актуальні для вас і мотивація до їх реалізації з часом не втратиться. На деякі питання відповіді може не бути — це нормально.

Підтвердження проблеми та її рішення. Необхідно чітко сформулювати проблему та відповісти на питання, чи можна ефективно вирішити її за допомогою ідеї стартапу. Якщо так — майбутній продукт має шанси на життя.

Існує методика «5 чому»: потрібно 5 разів спитати «ЧОМУ?» щодо конкретної проблеми, щоб знайти її дійсно глибинну причину.

Також потрібен аналіз ринку пропозицій, подібних вашому стартапу; тестування попиту на подібні послуги, вивчення цільової аудиторії та її потреб шляхом опитування, інтерв'ювання, анкетування тощо — для підтвердження життєздатності ідеї стартапу.

Продукт. Який продукт ви запропонуєте для рішення проблеми? Чи можна ефективно вирішити визначену проблему за допомогою ідеї та продукту стартапу?

Тут існує методика «Точки зору» (Point of view) або питань How might we? Як ми можемо допомогти конкретній людині зробити щось за допомогою свого продукту чи послуги?

Фахівці рекомендують створювати таку версію продукту, яка дозволить за мінімальних вкладень вирішити основну проблему цільової аудиторії.

* * *

«Посівною» ця стадія розвитку стартапу називається ще й тому, що створену ідею на стадії задуму необхідно поширювати, «засівати» в пошуках прихильників, ділитися з ними власним баченням реалізації ідеї, дискутувати, доводити певні положення — і таким чином «відшліфувати», за потреби доповнювати або коректувати. Причому фахівці рекомендують не боятися, що ідею зможуть «вкрасти» — адже ніхто не втілить її краще, ніж автор. Навпаки — прихильники можуть стати однодумцями і членами команди стартапу, або його бізнес-янголами й інвестувати у стартап гроші.

Також необхідно проаналізувати ринок, визначити й вивчити клієнта, довести актуальність, попит на продукт. «Немає вірної та потрібної кількості користувачів на початку вашого стартапу. Головне, щоб їх було достатньо для постійного руху й ви бачили, яким людям подобається ваш продукт та вони ним користуються, а які від нього відмовляються» (М. Браун).

При цьому важливо накопичувати ресурси для запуску продукту:

- накопичувати прибуток від додаткових робіт;
- використовувати гроші FFF (family, friends, fools) — людей, які довіряють вам і яким не жалко хоча б трохи інвестувати у ваш стартап;
- інтенсивно шукати бізнес-янголів (людей, які вкладають невеликі гроші, зате підсилено допомагають налагодити «правильні» зв'язки) та венчурні фонди (які долучають фінанси, оцінюють перспективи проєкту і тоді вкладають гроші);
- брати кредити, подаватися на гранти.

2. Стадія запуску (startup stage) стартапу

Відбувається запуск продукту та його інтенсивне брендування:

- підсилене просування продукту;

- юридична реєстрація бренду;
- детальне тестування, оптимізація, виправлення помилок;
- удосконалення продукту, бренду, лідера;
- повторний пошук інвесторів.

3. Стадія зростання (growth stage) стартапу

Відбувається розвиток компанії та збільшення обсягів продаж. На цій стадії вже зрозуміло, які канали працюють найкраще, а де є слабкі місця; які кроки потрібні для долучення нових клієнтів та збільшення прибутку. На цьому необхідно робити акценти в роботі. Також формувати корпоративну культуру команди.

4. Стадія розширення (expansion stage) стартапу

На цій стадії важливо забезпечити компанію крутими фахівцями, постійно опановувати нову цільову аудиторію й нові ефективні напрямки роботи. При цьому максимально підсилити інформаційну кампанію та розширювати клієнтську базу.

5. Стадія «виходу» (exit stage) — перетворення стартапу у компанію, бізнес

На цій стадії стартап вже впевнено «стоїть на ногах». На часі — укріплення своїх позицій, вихід на новий рівень та продовження розвитку у форматі компанії чи бізнесу.

Паралельно цей етап є відповідальним для засновника стартапу — як для лідера. Необхідно:

- делегувати управління;
- розширювати штат, офіс;
- шукати можливості відкриття філій (у т.ч. — за кордоном);
- створювати локалізовані команди для більш ефективних результатів;
- продовжувати рости й розвиватися.

Не можна бути впевненими, що кожен стартап пройде саме ці етапи розвитку і саме в цій послідовності. Адже жоден стартап не схожий на інший. Чим в майбутньому стане стартап — маленьким кроком по життю або великим бізнесом, сенсом життя — залежить від вас самих!

Поглибити знання з питань стартапу можна тут:
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бланк Стів. Різниця між малим бізнесом та стартапом. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CIa9ikESXYI> .

2. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами. Робочий зошит студента. Громадська організація «Платформа інноваційного партнерства» (YEP™). Київ, 2021. 115 с.

3. Савін М. Що таке стартап. *FORBES Україна*: веб-сайт. URL: http://forbes.net.ua/ua/explain/startup_and_business/1363540-shcho-take-startap .

4. Стартап. *Вікіпедія — вільна енциклопедія*: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Стартап> .

5. Що таке стартап? *Бізнес-UA*: веб-сайт. URL: <http://biznesua.com.ua/shho-take-startap/> .

Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator»:

6. Лекція 1. Як знаходити ідеї для стартапів? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pPP7EjuP0Zc> .

7. Лекція 2. Як спілкуватись з користувачами? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=woLaTJfG-A&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9Si0&index=2> .

8. Лекція 3. Оцінювання ідей для стартапів? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=jHrqqmEKTzIE&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9Si0&index=3> .

9. Лекція 4. Як спланувати мінімально життєздатний продукт (МЖП)? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yLUjOfvzCRk&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9Si0&index=4> .

10. Лекція 5. Як запускати стартапи (знову і знову)? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=YUDTGQ9SGE4&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=5> .

11. Лекція 6. Як розподіляти час? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=e1KGsZhWgJ4&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=6> .

12. Лекція 7. Показники ефективності та цілі. Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3yNcCAnXpAw&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=7> .

13. Лекція 8. Зростання стартапів. Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ccMNOw-Xhv8&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=8> .

14. Лекція 9. Як знайти надійного співзасновника? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mWGO31ASNIg&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=9> .

15. Лекція 10. Як працювати разом? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=USrQhBQRwKc&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=10> .

16. Лекція 11. Як робити круті повороти? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SQZ-h2JgKek&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=11> .

17. Лекція 12. Створення культури. Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=HXGbggtEvTNM&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=12> .

18. Лекція 13. Лідерство. Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?>

v=ptysqBklMEk&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=13 .

19. Лекція 14. Як успішно подати заявку до YC? Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: https://www.youtube.com/watch?v=Ipk-_pXWSfg&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=14 .

20. Лекція 15. Поради наостанок. Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Hz4Z7b5eGZY&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=15> .

21. Лекція 16. Як будувати майбутнє? (з Марком Цукербергом — розробником Фейсбук). Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: https://www.youtube.com/watch?v=RdBJ_N_UN6o&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=16 .

22. Лекція 17. Як будувати майбутнє? (з Ілоном Маском — засновником SpaceX, власником Twitter та генеральним директором Tesla). Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=syv7-MQ-CAw&list=PLx2NL00k-0NU1Egby6WYdj-yAsTcd9SiO&index=17> .

2. ПРЕЗЕНТУВАННЯ СТАРТАПУ

Засновникам стартапу завжди необхідно вміти презентувати свій проєкт та мати заготовлені презентаційні матеріали. Правильна підготовка до презентації збільшує шанси стартапу «продати» себе чи свій продукт потенційним партнерам, клієнтам чи інвесторам.

Існують різні формати презентацій. Наприклад, **Elevator pitch** – дуже короткий спіч тривалістю до 1 хв. Більш класичним варіантом є презентація стартапу зі слайдами, яку засновник презентує зі сцени одного з конкурсів стартапів або на стартап-конференції тощо. Як правило, такі презентації є лімітованими за часом від 3 до 7 хвилин в залежності від умов і регламенту виступу. За час, відведений на презентацію, важливо структуровано і максимально точно донести аудиторії всю важливу інформацію про ідею стартапу і продукт, адже від таких виступів часто залежить, чи отримає стартап можливість розвитку, чи ні (інвестиції, гранти, менторство, участь в акселераторі тощо).

Тому підготовка презентації є важливим і відповідальним моментом в житті засновника (або команди) стартапу. Для якісної підготовки потрібно знати її основні принципи та правила.

Пітчінг — це виступ з презентацією стартапу, під час якого у засновника (або команди, її представника) є можливість за лімітований проміжок часу «продати» свою ідею/продукт аудиторії. Зазвичай передбачає структуровану презентацію. Мета пітчінгу – зацікавити інвесторів, партнерів чи клієнтів своїм продуктом та викликати у них бажання співпрацювати зі стартапом далі.

Пітч-дек — це структурований презентаційний матеріал, частіше за все у вигляді набору слайдів, в якому відображено всю інформацію про ідею та продукт стартапу.

Презентація може бути підготовлена в PowerPoint, Canva, KeyNote, Prezi або інших інструментах. При їх виборі варто враховувати, що частіше за все на будь-якому презентаційному обладнанні встановлено програму PowerPoint (ppt/pptx). З іншими ж

форматами можуть траплятися технічні накладки, якщо їх не буде сприймати презентаційне обладнання, або, наприклад, просто не буде інтернету і хмарні сервіси для презентацій не будуть працювати. Вихід з такої ситуації — мати презентацію у двох форматах, зокрема у форматі PDF.

ПІТЧИНГ

Складові пітчингу:

1. *Public speaking* – техніка виступу (емоції, голос, жести, рухи тощо).

Останні дослідження свідчать, що до 90 % успіху людської комунікації може залежати від техніки та майстерності спікера в контексті ораторського мистецтва. Харизма, манера подачі, рухи під час виступу, гра голосом, темп і жести, емоції – це все дуже важливі елементи, які важливо готувати для презентації, вони суттєво впливають на сприйняття аудиторією самого контенту.

Рекомендації:

- *голос* – не варто голосом брати надто високу чи низьку тональність, «пищати» чи «басити» – необхідно вчитися маніпулювати голосом, змінювати його залежно від змісту виступу, але без різких перепадів, щоб його було приємно слухати;

- *темп голосу* має бути помірний, не зашвидкий, але динамічний, щоб було не нудно слухати, а інформація сприймалася адекватно і в повній мірі. Орієнтовно для 4-5 хвилинного пітчингу необхідно підготувати текст із 400-500 слів (орієнтовно 1 сторінка);

- *якщо спікер не встигає у визначений час* – не варто починати «бігти» по всіх слайдах, які залишилися, адже є великий ризик збитися на сумбур і не донести контент взагалі. Тому варто краще грамотно завершити останню думку і коротко підвести підсумки;

- *щоб вкласти в час*, необхідно мати чітко прописаний текст (не імпровізувати!) і відпрацьовувати пітч завчасно, тренуватися декілька разів перед дзеркалом, відстежуючи відведений час за годинником. При цьому не обов'язково вивчати текст напам'ять –

варто запам'ятати основні тези, на яких ви хочете наголосити;

● *рухи* – не варто стояти на місці, можна ходити, жестикулювати, привертаючи увагу до певних моментів. Але занадто багато жестів – це погано, оскільки збиватиме з толку слухачів і відволікатиме.

ПІТЧ-ДЕК СТАРТАПУ

2. Презентація – слайди, контент, візуалізація.

Зазвичай для презентацій стартапів використовується стандартизована структура пітч-деку. Рекомендується, щоб слайди містили наступну структуру і контент:

1-й блок. Інтро – назва стартапу та його засновник, логотип тощо.

2-й блок. Проблема, яку вирішує стартап – підтвердження існування проблеми (знайти й описати «біль» людей, який потенційно можна вирішити): результати емпатії, дослідження, аналітика, сторітелінг тощо. Важливо також показати масштаб проблеми, підтвердивши це статистикою або покликанням на аналітику чи медіа.

3-й блок. Рішення, ідея стартапу – яке вирішення проблеми пропонує засновник (команда) стартапу. Необхідно дати визначення й опис продукту, ідеї вирішення проблеми за допомогою цього продукту — якими є очікувані результати. На цьому слайді/слайдах можна показати демо продукту.

4-й блок. Портрет клієнта – опис потенційних клієнтів, для яких вирішується проблема. Клієнт — це уособлена уявна людина, яка є ідеальним типовим користувачем чи клієнтом. Таких портретів може бути декілька, в залежності від кількості сегментів потенційних користувачів. У портреті важливо розкрити особистість людини — чим вона живе кожного дня, бекграунд, хобі, страхи тощо — це допоможе потім побудувати ціннісну пропозицію.

5-й блок. Ресурси, потрібні для запуску стартапу — опис необхідної матеріально-технічної або іншої бази, аналіз її наявності чи способи отримання.

6-й блок. Команда — інформація про команду, ролі, імена, фото, освіта та компетенції, досвід — все, що може підтвердити фаховість команди та дати враження, що вона є найкращою для реалізації проекту.

7-й блок. Роль засновника стартапу в команді.

Персональні компетенції — які навички, сильні сторони та компетенції, досвід наявні в засновника для організації стартапу: фаховість, лідерство, ІТ, маркетинг, дизайн, фінанси, управління проектами тощо.

8-й блок. Монетизація ідеї — хто, як і скільки буде платити за рішення проблеми.

9-й блок. Дорожня карта розвитку стартапу — досягнення стартапу, заплановані майлстоуни на найближче майбутнє (6-12 місяців).

10-й блок. Слоган або короткий тизер (3-5 слів) за змістом стартапу.

Для кращого розуміння розгляньте приклади пітчів та зробіть висновки, які підходи варто використовувати:

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Джобс Стів. Презентація оригінального iPhone у 2007 році. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=LqmYarhXLaY>.

2. Ліпчевский А. Pitch Deck – алгоритм дій для самостійної розробки інвестиційної презентації пітч дек. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cftzHQ2TGY>.

3. Пітч в ліфті – команда Solar Gaps. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=R-b3m166HZw>.

4. Сергійчук С.І. Лекція 15. Презентація стартапу. Пітч дек. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=U9bcMnlMyME>.

5. Сільверман Є. Pitch Deck (Презентація стартапу): Які аргументи навести інвестору / З чого почати / Як зробити? URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=OGG8wx7Z3i4> .

6. Best sales pitch ever - The wolf of wall street. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=GNpuQHY2hDE> .

7. The best "Elevator Pitch" of the World? URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=FrIfes1L7NI> .

Розділ III

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОГО СТАРТАПУ “Мій наступний крок у професії”

МЕТА І ЗАВДАННЯ МАГІСТЕРСЬКОГО СТАРТАПУ

«Методичні рекомендації» розроблено на виконання Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, Освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» та Робочої програми навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта».

Мета магістерського стартапу — виявлення рівня практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» з навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти», їхніх спеціальних і професійних компетентностей щодо організації дошкільної освіти; готовності до розв’язання складних завдань та проблем із застосуванням отриманих знань і практичних умінь у професійній діяльності; розвиненості у студентів творчого, нестандартного мислення, креативних навичок.

Під час презентації та захисту стартапів магістрантами викладач виконує роль потенційного інвестора, який оцінює реальну, актуальну станом на дату захисту, інвестиційну привабливість кожного стартапу. Оскільки екзамен є публічним, то можливе запрошення стейкхолдерів, представників бізнесу або спонсорів, які цікавляться інноваційними проєктами в галузі дошкільної освіти.

Основне завдання магістранта — продемонструвати здатність створювати якісний продукт у галузі дошкільної освіти з

використанням інноваційних елементів (на основі матеріалів вивченої дисципліни). Інноваційність стартапу, представленого студентом на екзамені, означає, що в ньому використані інноваційні підходи або технології — тобто такі, що застосовуються вперше в галузі дошкільної освіти або в її певному сегменті.

Вибір теми магістерського стартапу

Тематичне спрямування стартапу кожен здобувач вищої освіти обирає сам із урахуванням фахових інтересів, виявлених за час навчання, а також актуальності й новизни теми стартапу, реальної можливості створення інноваційного продукту, наявності бази для його виконання або реалізації певних частин стартапу.

Обов'язковою умовою стартапу за спеціальністю «Дошкільна освіта» є пріоритет саме цієї складової, тобто робота має містити розробку продукту в галузі дошкільної освіти України.

Стартап може бути представлено або як детальний план *створення та подальшого функціонування* групи, студії, центру, закладу, установи дошкільної освіти (державної, приватної чи громадської), яка ще не існує, — або ж як докладний, усебічний опис оновлення, запровадження інновації у *вже існуючому* закладі/установі тощо.

ПІТЧИНГ МАГІСТЕРСЬКОГО СТАРТАПУ

До захисту магістерського сартапу здобувач вищої освіти готує короткий пітчінг (виступ) тривалістю 5 хвилин та комплексний ілюстративний матеріал до нього — пітч-дек (презентацію обсягом до 12 слайдів), в якому має бути відображена головна інформація, необхідна для прийняття рішення щодо інвесторської підтримки стартапу.

Обмежень щодо форми представлення пітч-деку немає, можна робити навіть міні-шоу або театр.

Для оформлення титульного слайду пітч-деку використовується корпоративна символіка Маріупольського

державного університету, а далі всі слайди оформлюються в айденциці майбутнього стартапу.

Вітається наявність моделей, схем, таблиць та інших візуалізацій.

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ МАГІСТЕРСЬКОГО СТАРТАПУ

У короткому пітчінгу магістерського стартапу має бути відображена головна інформація, необхідна для прийняття рішення щодо інвесторської підтримки стартапу, а саме:

№	Структурні елементи	Пояснення
1	Інтро	<p><i>Назва стартапу та його засновник, логотип тощо.</i></p> <p><i>(на корпоративному шаблоні МДУ)</i></p>
2	ПРОБЛЕМА, яку вирішує стартап	<p><i>Сформулюйте сутність проблеми, яка не була вирішена до вашої пропозиції або вирішується незадовільно. Доведіть її актуальність цитуванням загальнодержавних документів, досліджень науковців, статистикою або результатами власних спостережень.</i></p> <p><i>Визначіть портрет потенційних клієнтів, для яких ця проблема є актуальною.</i></p> <p><i>У портреті важливо розкрити особливості людей — професійний напрямок, побутові умови, наявність дітей певної вікової категорії та вимоги до освітніх закладів для дітей, бекграунд, інтереси тощо — це допоможе потім побудувати ціннісну пропозицію.</i></p>
3	ІДЕЯ вирішення проблеми за допомогою ПРОДУКТУ стартапу	<p><i>Коротко опишіть вирішення проблеми стартапу:</i></p> <p><i>1) у чому полягає ідея вирішення проблеми за допомогою продукту стартапу</i></p> <p><i>Ідея — короткий опис унікального вирішення проблеми завдяки стартапу.</i></p> <p><i>Поясніть, завдяки чому вирішення проблеми є</i></p>

		<p>унікальним та інноваційним.</p> <p>2) детально опишіть продукт стартапу, його інноваційність й унікальність, цінність для споживачів та технологію вирішення проблеми за допомогою цього продукту</p> <p>На слайді/слайдах бажано показати демо продукту.</p> <p>3) якими є очікувані результати стартапу</p> <p>4) надайте пропозиції щодо можливості монетизації стартапу — як стартап зможе отримувати дохід завдяки вирішенню обраної проблеми</p>
4	Ресурси, потрібні для запуску стартапу: -матеріально-технічна база -команда	<p>1) опишіть необхідну матеріально-технічну базу, зазначте її наявність чи способи отримання;</p> <p>2) визначте необхідність організації команди стартапу (ролі/посади, компетенції, досвід – все, що може підтвердити компетенції команди та переконати, що ця команда є найкращою для реалізації стартапу) та спосіб її створення</p>
5	Персональні компетенції засновника стартапу	<p>Яку роль в команді хочете виконувати ви?</p> <p>Що надає вам впевненості щодо реалізації стартапу? Опишіть навички, сильні сторони та компетенції, досвід, наявні у вас для організації стартапу: фахова компетентність, лідерство, ІТ, маркетинг, дизайн, фінанси, управління проектами тощо.</p> <p>Проаналізуйте роль навчання в МДУ для створення, запуску та подальшого розвитку стартапу.</p>

Проблема магістерського стартапу

Проблема — те, з чого починається стартап. Мета кожного стартапу — знайти «біль» людей, який потенційно можна вирішити.

Визначити та перевірити наявність проблеми можна первинним і вторинним методами:

- первинний — безпосередня взаємодія, глибинні інтерв'ю, спостереження, експерименти;

- вторинний — використання даних, статистики, аналітики, спостереження за трендами;

Ідея магістерського стартапу

Сформулювати ідею стартапу або ціннісну пропозицію для потенційного клієнта/користувача можна за наступною формулою:

Мій _____ (продукт або послуга — описати рішення)
допомагає _____ (клієнтському сегменту),
який хоче _____ (завдання клієнта)
завдяки _____ (дієслово + біль) **та** _____
(дієслово + біль) —
на відміну від _____ (альтернативи/конкурентних пропозицій).

Наприклад:

Наш *додаток для замовлення таксі онлайн*
допомагає пасажирам таксі,
які хочуть швидко доїхати до місця призначення,
завдяки мінімізації часу очікування та впровадженню приємних
цін —
на відміну від стандартних телефонних служб таксі.

Продукт магістерського стартапу

Основне завдання пітчінгу — чітко показати, яку унікальну ціннісну пропозицію ви несете своїм продуктом, які конкретні «болі» клієнта (того, хто платить) та користувача (того, хто користується) ви задовольняєте, та чому клієнт має обрати саме вас. Чим ви відрізняєтеся від конкурентів, які ваші ключові відмінності?

У контексті спеціальності «Дошкільна освіта» продуктом стартапу може бути оновлений або новий дошкільний заклад (сімейний, сезонний, корпоративний, прогулянковий, спеціальний, санаторний; альтернативний — авторський дошкільний заклад, дистанційна академія дошкілля, центр розвитку дитини, івент-центр, студія або група; гурток або секція (неформальна дошкільна освіта); консультативний пункт та багато іншого для дітей, дітей з

батьками або тільки для турботливих батьків), з інноваційним змістом або формами організації освітнього процесу, харчування, медичного супроводу, фінансування тощо.

Опишіть свій унікальний продукт, його характеристики, ключові можливості та ваше бачення способу вирішення з його допомогою описаної проблеми. Зробіть це на змістовому та візуальному рівнях:

1. Концепт продукту, його базовий функціонал та план створення:

- тип дошкільного закладу (центру, групи, гуртка тощо);
- його спеціалізація (за наявності);
- мета, завдання та пріоритетний напрям діяльності;
- зміст освітньої діяльності з дітьми — запровадження цікавих варіативних дисциплін або додаткових освітніх послуг, інноваційних форм, методів тощо;
- унікальний, відмінний від інших ЗДО, медичний супровід вихованців;
- покращена організація харчування;
- нові ефективні напрями співпраці закладу освіти з соціальними партнерами;
- інноваційна система управління в закладі.

2. Візуалізація продукту — яку можна представити ілюстративно або намалювати, зробити своїми руками, розробити в Tilda, Figma, зняти відео тощо. Головне, щоб було зрозуміло, як те, що ви хочете зробити, буде вирішувати проблему людей.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОГО СТАРТАПУ «Мій наступний крок у професії»

Як практичне завдання екзамену, віртуальний стартап оцінюється в 20 балів. Критерії оцінювання містять чітку градацію оцінок (балів) за кожен вид контенту. Форма оцінювання має вигляд табличного формуляру, де викладач за бальною системою оцінює:

№	Критерії оцінювання	Бали
<i>I. Зміст стартапу</i>		
1	Актуальність проблеми	2
2	Інноваційність, креативність ідеї	3
3	Деталізація продукту стартапу, максимальне задіяння матеріалів навчальних дисциплін другого (магістерського) рівня вищої освіти	3
4	Реалістичність стартапу	2
5	Інтелектуальна якість стартапу (цілеспрямованість та системність, вірогідність отримання передбачуваного ефекту)	3
<i>II. Пітчінг стартапу</i>		
6	Логіка побудови, композиція пітчінгу	2
7	Креативність, оригінальність форми представлення пітчінгу	2
<i>III. Пітч-дек стартапу</i>		
8	Відображення корпоративного стилю стартапу	1
9	Доцільне співвідношення тексту та візуалізацій, ІТ-ефектів	1
10	Креативність, оригінальність	1
ВСЬОГО:		20

Здобувач вищої освіти отримує **20 балів**, якщо розроблений стартап глибоко і ґрунтовно розкриває тему, містить актуальну інноваційну й реалістичну ідею; пітчінг має чітку, логічно

вибудовану, оригінальну структуру; пітч-дек гармонійно поєднує дизайнерські знахідки з ідеєю стартапу, відображає корпоративний стиль стартапу.

Здобувач вищої освіти отримує **15 балів**, якщо презентаційний матеріал загалом відповідає тематиці стартапу і є досить інформативним, прослідковується певна структура в побудові пітчінгу; але продукт стартапу деталізовано не достатньо, візуалізації пітч-деку не додають інформації, не доповнюють його змісту; дизайн відображає корпоративний стиль стартапу, але рівень креативності, оригінальності — середній.

Здобувач вищої освіти отримує **10 балів**, якщо пітч-дек містить близький до тематики матеріал та не несе важливої інформативної функції; структуру пітчінгу зрозуміти важко, відсутня чітка послідовність розміщення інформації, недоречна графіка оформлення; рівень креативності, оригінальності — початковий.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бізнес-план відкриття дитячого садка. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/biznes-plan/biznes-plan-otkrytiya-detskogo-sada>.

2. Івент як інструмент освіти дитини та бізнес-стратегія розвитку дитячого центру. URL: <https://seminar.net.ua/event/ivent-yak-instrument-osvity-dytyny-ta-biznes-strategiya-rozvytku-dytyachogo-czentru/>.

3. Концепція розвитку Комунального дошкільного навчального закладу загального типу «Ясла-садок № 55 «Барвінок» Департаменту освіти Маріупольської міської ради Донецької області на 2017-2021 роки. URL: <https://barvinok55.wixsite.com/dnz55/Programs>.

4. Концепція розвитку Комунального дошкільного навчального закладу комбінованого типу «Ясла-садок № 21 «Веселка» Департаменту освіти Маріупольської міської ради Донецької області на 2017-2021 роки. URL: <http://veselka21.org.ua/abouts/1.html>.

5. Концепція розвитку КДНЗ комбінованого типу «Ясла-садок № 157 «Зоряний» Маріупольської міської ради Донецької області. URL: <https://dnz157mariupol.wixsite.com/dnz157/administrativni-dokumenty>.

6. Нетреба М.М. Роль керівника закладу освіти щодо формування бренду галузі освіти в умовах Нової української школи. *Молодий вчений*. 2019. № 5.2 (69.2). С. 178-182.

7. Палійчук О. Фештрига Х. Як розробити стратегію розвитку закладу освіти. URL: <http://surl.li/асокv>.

8. Програма розвитку ЗДО № 39 «Журавлик» на період до 2023 р. URL: <http://zhuravlyk.uz.ua/programa-rozvitku-zdo-na-2018-2023rr/>.

9. Програма розвитку дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 8 «Золотий ключик» на 2011-2017 роки. URL: <https://sadikn8.ucoz.com/progr.html>.

10. Стратегія розвитку дошкільного навчального закладу N 94 для дітей переддошкільного та дошкільного віку на 2020-2022 роки. URL: <http://sad4nizhyn.at.ua/strategija.fr12.pdf>.

11. Стратегія розвитку комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад (ясла – садок) № 79 Харківської міської ради на 2020-2025 роки. URL: http://dnz79.edu.kh.ua/navchalnij_proces/strategiya_rozvitku_kz_dnz79_na_2020-2025rr/.

12. Стратегія розвитку Комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 35 Вінницької міської ради». URL: <http://surl.li/acolb>.

13. Стратегія розвитку комунального закладу «Закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №352 комбінованого типу Харківської міської ради» на період 2020 — 2024 рр. URL: http://zdo352.kh.sch.in.ua/organizaciya_osvitnjogo_procesu/strategiya_rozvitku_zdo352/.

14. Стратегія розвитку Комунального закладу «Куп'янська спеціальна школа» Харківської обласної ради на 2020-2024 роки.

URL: <https://parostok.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/Publichna-informatsiia-Stratehiiia-rozvytku-zakladu-osvity-na-2020-2024-roky1.doc>.

15. New school of science — школа, яка готує до успішного життя! Двомовний садочок: 3-6 років. URL: <https://nsschool.com.ua/bilingual-kindergarten-nss-school/>.

FEEDBACK-АНКЕТА

«ЧИ КОРИСНИМ СТАВ ДЛЯ ВАС СТАРТАП?»

Шановний здобувач вищої освіти!

Запрошуємо Вас долучитися до анонімного опитування за результатами захисту стартапу.

Ваші відповіді дозволять визначити напрями подальшого вдосконалення організації екзамену з навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти».

Нам важливі Ваші думки!

Будьмо знайомі:

◀ Ви – магістрант якої форми навчання?

- денної;
- заочної.

◀ Чи працюєте Ви за фахом?

- не працюю;
- педагог ЗДО;
- вихователь-методист ЗДО;
- директор ЗДО;
- консультант місцевого ЦПРПП;
- працівник місцевого органу управління освітою.

◀ Чи є у Вас стаж роботи в дошкільній освіті?

- немає;
- працюю 1-й рік;
- до 3-х років;
- стаж 4-10 років;
- 11-20 років;
- 21-30 років;
- більше 30 років.

1. Оцініть за 5-бальною шкалою від 0 (нічого) до 5 (понад усе) ваше загальне враження від третього, практичного завдання екзамену — магістерського стартапу «Мій наступний крок у професії».
2. Наскільки актуальним і корисним є, на Ваш погляд, магістерський стартап — як нова форма практичного завдання екзамену з навчальної дисципліни? (оцініть від 0 до 5 балів)
3. Оцініть від 0 (нічого) до 5 балів (понад усе), наскільки цікавою для Вас була робота з розроблення стартапу та пітч-деку до нього?
4. Чи зрозумілими та достатніми для Вас були надані «Методичні рекомендації щодо виконання магістерського стартапу»? (оцініть від 0 до 5 балів).
5. Оцініть за 5-бальною шкалою від 0 (нічого) до 5 (понад усе) складність розробки стартапу.
6. Наскільки складним для Вас виявилось презентування й захист магістерського стартапу (оцініть за 5-бальною шкалою)?
7. Ваші рекомендації щодо подальшого покращення організації підготовки та захисту магістерських стартапів здобувачами вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта».

Дякуємо за співпрацю!

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами. Робочий зошит студента. Громадська організація «Платформа інноваційного партнерства» (УЕР™). Київ, 2021. 115 с.

2. Котяй Т. В. Технологія стартапів в системі закладів вищої освіти та наукових установ. *Цифрові трансформації України 2020: виклики та реалії*: зб. наук. пр. НДІ ПЗІР НАПрН України № 1 за матеріалами круглого столу, 18 вересня 2020 р. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. С. 80-87. URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/d6231639-7927-405e-9ea4-77bdbfd21f78/content>.

3. Листопад О. В. Форми фінансування і підтримки інноваційних освітніх проектів: зарубіжний досвід. *Витоки педагогічної майстерності*: зб. наук. праць. Вип. 7 / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2010. С. 101-109. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/229>.

4. Мандич О. В. Інвестиційна привабливість моделей «STARTUP» для освіти та бізнесу. *Молодий вчений модерну – фундамент розвитку освіти, науки та бізнесу в Україні*: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (22 червня 2022 року, м. Дніпро). Дніпро: КЗВО «ДАНУ» ДОР», 2022. С. 293-295.

5. Нетребя М. Стартап як дипломний проєкт: від ідеї до практичного втілення. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика (серія: Педагогічні науки)*. Випуск № 1 (62), 2020. С. 49-54.

6. Онлайн-курс «Школа стартапів Y Combinator». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pPP7EjuP0Zc>.

7. Розроблення стартап-проєкту. Методичні рекомендації до виконання розділу магістерських дисертацій для студентів інженерних спеціальностей / За заг. ред. О. А. Гавриша. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. 28 с.

Додаткова література

8. Безпечна і дружня до дитини школа: навчальний онлайн-модуль. URL: <http://scfs.multycourse.com.ua/ua/basic/14>.

9. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350с. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf.

10. Дитячий садок із поглядом у майбутнє / О.В.Бойчук, Л.Б.Фесюкова. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2005. 112 с.

11. Жовтко Г. Не задокументували — не відбудеться: як написати простий, але розумний фандрейзинговий план. *Практика управління дошкільним закладом*. 2020. № 12. С. 47-49.

12. З чого почати ходу до фінансової автономії закладу дошкільної освіти і що в її основі? URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/2384-do-fnansovo-avtonom-zdo-shpargalka-dlya-direktora>.

13. Косик В. Новий освітній простір. Сучасне обладнання / Інформаційний посібник. 2019. URL: https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/409/NOP_Suchasne-obladnannya.pdf.

14. Макаренко С.І. Організація інклюзивного освітнього середовища у ЗДО як умова реалізації інклюзивної освіти дошкільників. *Еволюційні процеси в галузі дошкільної освіти: інноватика, досягнення, перспективний досвід*: зб. матеріалів І Всеукр. Інтернет-конф. викладачів, студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Маріуполь, 27 листоп. 2020 р. / Маріуп. держ. ун-т ; за заг. ред. С. І. Макаренко. Маріуполь : МДУ, 2020. С. 215-219.

15. Макаренко С. І. Основи управління в галузі дошкільної освіти: навч-метод. посіб. : в 2 ч. Ч. 1. / С. І. Макаренко ; МОН України, Маріупол. держ. ун-т, каф. дошкільної освіти. Мелітополь : ТОВ

«Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», 2021. 220 с.

16. Навчально-методичний посібник з курсу «Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні» частина 1 для студентів напряму 012 «Дошкільна освіта» / укл. Степанова Т.М., Вдовиченко Р.П., Курчатова А.В. Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2019. 228 с. URL: http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/700/3/Вдовиченко_%20Організація%20і%20керівництво%20дошкільною%20освітою%20в%20Україні.pdf.

17. Обладнання закладів освіти. Збірник нормативно-правових актів щодо матеріально-технічного забезпечення галузі освіти / Укл.: Низковська О. В., Чуприна О. Б. Видання друге. К., 2019. 237 с.

18. Організація харчування дітей у дошкільних навчальних закладах: методичний посібник / упорядкув. Н.В. Омеляненко, Ю.В. Баранова, К.В. Алексеєнко, Л.Л. Рябчун. К.: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. 576 с.

19. Пастовенський О. В. Стратегія розвитку закладу освіти освіти. 2020. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=sqd7pWa50cY&t=207s>.

20. Скапа Т. Як директору дитсадка упровадити новий порядок організації харчування. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wQiX-xzbB5c>.

21. Станкус Т. Харчування у дошкільних навчальних закладах: організація та облік // Бюджетна бухгалтерія. Листопад 2016. № 44. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bb/2016/november/issue-44/article-23424.html>.

22. Ткаліч Т. І. Економіка дошкільного навчального закладу: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Т. І. Ткаліч, Д. В. Степанова. К. : Видавничий Дім «Слово», 2016. 304 с.

23. Харматова В. Ю. Кадровий менеджмент як важіль інноваційного розвитку ДНЗ. URL: <https://dorobok.edu.vn.ua/article/view/1727>.

24. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом: навч. посіб. К.: Знання, 2006. 365 с.

25. Як залучити позабюджетні кошти в ДНЗ / упоряд. Л.А. Швайка, С.М. Пасічник / Х.: Вид. група «Основа», 2013. 160 с.

Нормативна база

26. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти: Наказ Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 № 01-11/71. URL: https://sqe.gov.ua/images/materials/Методичні_рекомендації/ЗДО/Методичні_рекомендації_внутрішня_система_забезпечення_якості_освіти_ЗДО.pdf.

27. Положення про заклад дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 305 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 86). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-п#Text>.

28. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 р. № 2628-III. Дата оновлення: 16.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>.

29. Про затвердження Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 17.04.2006 № 298/227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0523-06>.

30. Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти: Наказ Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0056-93#Text>.

31. Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку: Постанова КМУ від 24.03.2021 № 305. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2021-п#Text>.

32. Про затвердження порядку організації харчування дітей у навчальних та оздоровчих закладах: Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від 01.06.2005 № 242/329. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0661-05#Text>.

33. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п#Text>.

34. Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України: Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 № 974. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-16#Text>.

35. Про затвердження Правил техногенної безпеки: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 05.11.2018 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1346-18#Text>.

36. Про затвердження Примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2017 № 1633. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalno-didaktichnogo-obladnannya>.

37. Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>.

38. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 18.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

39. Про удосконалення організації медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі: Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від

30.08.2005

№ 432/496.

URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1090-05#Text> .

40. Щодо організації роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період: Лист МОНмолодьспорт від 16.03.2012 № 1/9-198.

URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/28583/> .

